

salona muzeografske tehnike '95. prošlog siječnja u Lilleu pristupio je razmatranju te nove moguće evolucije.

Zaključak

Stalno nastojanje OCIM-a odnosi se na kakvoću i primjerenost usluga ponuđenih museumima i muzejima, općenito uzevši. OCIM će ispuniti zadaće koje se od njega traže i koje su mu povjerene tako što će neprestano osluškivati potrebe ustanova, posvećujući najveću pozornost poznavanju terena, bez obzira na to je li riječ o muzejima ili o različitim tehnikama u njihovoj službi.

** Autor teksta Philippe Guillet upotrebljava dva pojma: musée i museum. U prijevodu teksta s francuskog zadržana je distinkcija; razlika u upotrebi tih dvaju pojmova objašnjena je u tekstu. (op.ur.)*

Preuzeto: Musée, broj 200., ožujak 1995.

Prijevod s francuskog:
Melita Wolf

MUZEJSKA OTVORENJA

VELIKA BRITANIJA

Britanski muzej, London

U studenome je otvoren novi stalni postav zbirke drevnog Meksika, koji je projektirao arhitekt Teodoro Gonzalez de Leon. Povratak zbirke iz Muzeja čovječanstva u Britanski muzej početak je vraćanja svih etnografskih zbirki na njihovo staro mjesto u Bloomsbury.

Muzej je otvorio i novi stalni postav zbirke europskih dekorativnih umjetnosti od petnaestog do osamnaestog stoljeća, kao i novi stalni postav zbirke europskih dekorativnih umjetnosti iz devetnaestog stoljeća, koji je realiziran pod pokroviteljstvom obitelji Chao iz Hong Konga.

Galerija instituta Courtland, London

Galerija instituta Courtland, koja je u posljednje vrijeme pretrpjela oštre kritike, sada provodi u djelo program temeljite obnove s ciljem da se izložbenom prostoru vrati izgled iz vremena Williama Chambersa. Velika dvorana (prva faza programa) završena je u lipnju - uklonjeni su panoi, instalirani su novi uređaji za kontrolu atmosfere i svjetlosti, a izložbene dvorane su temeljito obnovljene. Galerija je u studenome 1994. godine otpočela izvedbu druge faze programa obnove, započevši obnovu dvorana umjetničke zbirke restauracijom polikromnih stropova i uklanjanjem pretjerano upadljivih znakova za izlaz u nuždi.

Znanstveni muzej, London

Muzej je otvorio novi stalni postav "Zdravlje je važno" pod pokroviteljstvom SmithKline Beechama. Cilj novoga stalnog postava je da približi publici povijest medicine uz pomoć niza interaktivnih izložaba, te tiskanog i snimljenog informativnog materijala.

Muzej Viktorija i Albert

Zbirka Materijala i tehnika otvorila je 1994. godine dva nova stalna postava: postav metala i postav stakla. Stalni postav metala, smješten u originalnim dvoranama Astona Webba, punim lukova, kupola i vista, sadržava više od osam stotina predmeta - od fragmenata neogotičkog panoa katedrale u Herefordu Georga Gilberta Scotta do filigranskih željeznih narukvica iz Berlina.

Stalni postav stakla, koji je otvoren u travnju, sadržava predmete koji ilustriraju razvoj i povijest ovog materijala tijekom posljednjih četiri tisuće godina. Među pokroviteljima koji su pridonijeli sredstva za realizaciju projekta nalaze se V&A, Zaklada Wolfston i Zaklada za unaprijeđenje muzeja i galerija.

Pomorski muzej Merseyside, Liverpool

Muzej je u listopadu otvorio novi stalni postav posvećen temi transatlantskog ropstva, koji sadržava slike, predmete i diorame koje ilustriraju trgovinu robljem u osamnaestom stoljeću, djelatnost koja je u to vrijeme uvelike pridonijela zasnivanju liverpoolskog bogatstva. Peter Moores, milijuner i pokrovitelj umjetnosti iz Littlewoods Pools, dao je 500.000 funti za realizaciju ovog projekta.

Muzej suvremene umjetnosti, Machynlleth, Wales

Muzej je završio obnovu kompleksa za umjetnost, s dograđenim novim izložbenim prostorom, predvorjem i dodatnim prostorima koji povezuju

auditorij u Tabernaklu iz devetnaestog stoljeća s umjetničkom galerijom u susjednoj zgradi. Uz pomoć sredstava koje su dali Zaklada za sport i umjetnost (100.000 funti) i velški Ured za ruralnu inicijativu (100.000 funti), muzej je znatno poboljšao prostore za muzičare i glumce, s boljim pristupom auditoriju, tonskim studijem i novim garderobama. Tabernakl i Muzej suvremene umjetnosti domaćini su Festivala Machynlleth, koji se održava svake godine u kolovozu.

BUGARSKA

Umjetnički centar Soros, Sofija

Financijer George Soros nastavlja dobrotvorno djelovanje na polju kulture otvaranjem novog umjetničkog centra u Sofiji. Centar Soros u Sofiji, do sada najveći od svih Sorosovih centara, otvoren je 14. lipnja. Kompleks raspolaže godišnjim proračunom od 500.000 dolara namijenjenih ostvarivanju programa na polju suvremene umjetnosti, kazališta i kulturne baštine.

ČEŠKA

Internacionalni kulturni centar Egona Schiela, Češki Krumlov

Ova neprofitna organizacija otvorena je potkraj 1993. godine u bivšoj gradskoj pivovari. Sredstva za osnivanje su namaknuta iz različitih izvora: privatnih donacija, članarina, kao i iz doprinosa Austrijskog saveznog ministarstva kulture. Centar sadržava Schielov arhiv, ateljee za rad umjetnika i izložbeni prostor.

FRANCUSKA

Muzej lijepih umjetnosti, Caen

Muzej je ponovno otvoren za javnost 2. lipnja. Projekt arhitekta Philippa Charlesa Dubois, koji je stajao 75 milijuna franaka, dodao je muzeju četrdeset posto novog izložbenog prostora, novo krilo od 2.000 m², novu knjižnicu, kavanu i dvoranu za sastanke.

Muzej kartuzijanskog samostana, Douai

Ove godine muzej, smješten u bivšem kartuzijanskom samostanu, završio prvi dio obnove, započete 1992. godine. Obnovio je i opremio prostore samostanskih zgrada i preuredio stalni postav koji je u njima izložen. Sljedeći korak u obnovi bit će uređenje samostanske crkve, čija će lada služiti kao galerija zbirke skulptura, a kapele kao galerija zbirke srebra, majolike i stakla, kao i instaliranje stalnih postava. Završetak svih radova predviđa se 1997. godine.

Muzej Grenoble

Muzej je u siječnju 1994. godine otvorio novi izložbeni prostor od 18.270 m². Projekt je stajao 204 milijuna franaka, a polovica tog iznosa podmirena je iz vladinih izvora.

Muzej lijepih umjetnosti, Lyon

Arhitekti kojima je povjerena obnova šesnaest izložbenih dvorana u sjevernom krilu muzeja su Philippe-Charles Dubois i Jean-Michel Wilmotte. Radovi su još u toku i cjelokupni projekt neće biti završen do 1997. godine.

Muzej Louvre, Paris

Louvre je u listopadu otvorio za javnost rekonstruirane bivše konjušnice u južnome krilu zgrade, koje su poslužile kao izložbeni prostor za stalni postav zbirke europske skulpture od šestog do devetnaestog stoljeća, među kojima se nalaze i Michelangelovi Robovi i Donatellovi radovi s ponosom izloženi na počasnome mjestu. Arhitekti Catherine Bizouard i François Pin uklonili su lažne stropove, kako bi se ponovno vidjeli originalni kameni svodovi.

Muzej lijepih umjetnosti Rouena

Obnova ovog muzeja, koja je započeta 1989. godine, završena je otvaranjem nove trideset i tri izložbene dvorane.

NJEMAČKA

Ove godine su i u Njemačkoj smanjena tradicionalno velika sredstva za kulturu, a vjeruje se da će pojedine savezne države još i više smanjiti sredstva za proračune javnih muzeja i galerija nakon objavljivanja rezultata regionalnih izbora.

Kuća umjetnosti, München

Nakon što je bila zatvorena četiri godine zbog obnove izložbenog prostora i instalacije novih uređaja za kontrolu klime i sigurnosnih uređaja, galerija je ponovno otvorena za javnost u svibnju.

GRČKA

Fondacija Basila i Elise Goulandris

Muzej moderne umjetnosti, Atena

Ove godine započeta izgradnja nove galerije, koju je projektirao I. M. Pei, u kojoj će biti smještena zbirka impresionista i suvremene umjetnosti Fondacije Goulandris. Građevina od svijetlog pješčanika raspolagat će sa 175.000 m² izložbenog prostora namijenjenog stalnom postavu i povremenim izložbama. Radovi će stajati 14 milijuna dolara, a očekuje se da će biti završeni 1997. godine.

ITALIJA

Ministar kulture Alberto Ronchey promijenio je desetljećima staru talijansku politiku zatvaranja muzeja u popodnevni satima, i od lipnja 1994. godine svi muzeji, galerije i spomenici kulture morat će biti otvoreni od 9 do 19 sati.

Nacionalna galerija Umbrije, Arezzo

Galerija slavna po djelima Piera della Francesca ponovno je otvorena za javnost u travnju ove godine, nakon četiri godine radova na rekonstrukciji građevine i unutrašnjoj obnovi. Radovi, koji su stajali 1,4 milijun funti, bili su povjereni arhitektu Mauru Severiju.

Galerija Uffizi, Firenza

Nakon radova na sanaciji oštećenja od bombe podmetnute u svibnju prošle godine, galerija je otvorila za javnost dvoranu s Michelangelovim Donitondom u proljeće 1994. godine, a iste godine u lipnju otvoreno je i istočno krilo zgrade. Radovi još traju na zapadnom krilu zgrade, koje bi trebalo biti ponovno otvoreno potkraj 1994. godine.

Nacionalna galerija antičke umjetnosti, Palača Barbierini, Rim

Nakon zatvaranja galerije za javnost zbog radova na obnovi, mnoge slike iz njezine zbirke, uključujući tu i djela Caravaggia i Breugela, izložene su u crkvi San Michele a Ripa, u Via di S. Michele 22 u Trasteveru.

Muzej Peggy Guggenheim, Venecija

Muzej je upravo završio program proširenja i obnove, koji je stajao 13,1 milijuna dolara. Izvedena je reorganizacija unutrašnjih prostora da bi se mogla otvoriti trgovina, učionica i novi uredi. Park oko muzeja također je proširen da bi se napravilo više prostora za izlaganje radova; nedavno su u njemu smješteni radovi Giacomettija i Moora.

PORTUGAL

Za vrijeme priprema za proslavu Lisabona kao glavnoga grada kulture 1994. godine, otvoreni su neki novi muzeji, a postojeći su obnovljeni, što je značajni doprinos kulturnom krajoliku ovoga grada.

Nacionalni muzej antičke umjetnosti, Lisabon

Muzej je znatno proširen i obnovljen, tako da se prostor posvećen povremenim izložbama udvostručio. Obnovljene su i dvorane namijenjene stalnom postavu. Muzej je također modernizirao opremu za kontrolu klime i sigurnosne uređaje, otvorio restoran uz već postojeću kavanu, a uređena je i nova otvorena esplanada s pogledom na park.

Muzej Viera da Silva, Lisabon

Fundacija Arpad Szenes-Maria Viera da Silva, koja je osnovana 1990. godine s ciljem da promovira proučavanje radova dvoje umjetnika čija je djelatnost vezana uz Lisabon, otvorila je novoosnovani muzej posvećen izlaganju radova tih umjetnika i povremenim izložbama, te organiziranju konferencija i predavanja o suvremenoj umjetnosti.

Muzej Chiada, Lisabon

U okrugu Chiado u Lisabonu otvoren je novi muzej u kojemu će se izlagati stalni postav zbirke suvremene umjetnosti Nacionalnog muzeja, djelomično uništenog u požaru koji je izbio u kolovozu 1988. godine. Rekonstrukciju bivšega franjevačkog samostana podupirala je francuska vlada, a radove je izveo francuski arhitekt Jean-Michel Wilmotte, koji je prije sudjelovao u radovima na Richelieuovu krilu u Louvru i u radovima na Muzeju lijepih umjetnosti u Lyonu. Zbirka sadržava djela portugalske umjetnosti od 1850. do 1950. godine.

ŠPANJOLSKA**Centar za suvremenu kulturu Barcelone**

Novi centar za umjetnost, koji su projektirali katalonski arhitekti Albert Viaplana i Helio Pinon, otvoren je u Barceloni 25. siječnja u zgradi iz devetnaestog stoljeća, koja je ranije služila kao sirotište. Regionalna vlada dodijelila je sredstva za izvođenje radova u iznosu 25 milijuna dolara, kao i godišnji proračun od 6 milijuna dolara.

ŠVICARSKA**Muzej umjetnosti, Bern**

Ove je godine muzej preuredio stalni postav zbirke radova Paula Kleea, ujedinjujući u njemu radove iz dvije zbirke: zbirke Fundacije Paul Klee i zbirke Paulova sina, Felixa Kleea, koji je preminuo 1990. godine. Posebne

dvorane posvećene su djelima iz faze Plavog jahača, radovima koji su u vezi s umjetnikovim boravkom u Tunisu, kao i majstorima Bauhauza. Izloženi su također i brojni biografski dokumenti, pisma i crteži. Sveukupno je izloženo 250 Kleeovih radova.

Muzej moderne i suvremene umjetnosti, Ženeva

Prvi muzej suvremene umjetnosti u Ženevi otvoren je za javnost u rujnu 1994. godine, pod vodstvom Christiana Bernarda, koji je prije bio direktor Vile Arson u Nici. Muzej su osnovali Fundacija za muzej moderne i suvremene umjetnosti i Udruženje za muzej moderne umjetnosti. Muzej je smješten u bivšoj tvornici u centru grada i raspolaže sa 3.500 m² izložbenog prostora. Stalni postav će se sastojati od djela iz razdoblja od šezdesetih godina do danas, koja se nalaze u ženevskim javnim zbirkama, kao i od onih djela koja se nalaze u tridesetak švicarskih privatnih zbirki, a dana su na dugoročnu posudbu gradu.

SAD**Muzej Michaela C. Carlosa na Sveučilištu Emory, Atlanta**

Muzej je u svibnju otvorio za javnost novu zgradu od 3.200 m², što omogućuje da se udvostruči broj radova izloženih u stalnom postavu.

Baltimorski muzej umjetnosti

U listopadu je otvoreno novo krilo moderne umjetnosti, koje je stajalo 8,6 milijuna dolara. Novo krilo sadržava oko 3.200 m² prostora, sa šesnaest dvorana i dodatnim uredskim prostorom i prostorom za sastanke. Dvorane imaju suvremene uređaje za kontrolu svjetlosti i atmosfere. Ovim najnovijim otvorenjem završena je šesta faza plana rasta, koji muzej provodi od 1977. godine obnovom originalne zgrade Johna Russella Popea.

Institut za umjetnost Chicaga

Institut je preuredio stalni postav zbirke drevne umjetnosti. Postav se sastoji od 350 predmeta, koji su izloženi na otprilike 250 m² obnovljenog izložbenog prostora.

Centar za umjetnost i studije galerije Newington-Cropsey, Hastingson-on-Hudson

Slike hudsonske škole, među kojima se ističu radovi slikara i arhitekta Jaspere F. Cropseyja, izložene su u novome muzejskom i obrazovnom centru koji se nalazi na obali Hudsona, u umjetnikovoj kući i ateljeu. Centar se sastoji od izložbenog prostora, knjižnice, depoa, arhiva, administrativnih ureda i soba za konferencije na prostoru od 520 m². Radovi na ovom projektu stajali su oko 4 milijuna dolara.

Muzej umjetnosti Joslyn, Omaha

Muzej je u studenome otvorio za javnost novo krilo, koje je projektirala tvrtka Sir Norman Foster i suradnici. Radovi su stajali 16 milijuna dolara. Otvoren je i obnovljeni prostor u već postojećoj zgradi. Novi prostor sadržava oko 370 m² izložbenog prostora namijenjenog za stalni postav, 600 m² prostora za posebna događanja i 1.000 m² izložbenog prostora za privremene izložbe. Sredstva za radove namaknuta su iz raznih izvora: Fundacija Kiewit dala je 15 milijuna dolara, 500 tisuća dolara dala je Nacionalna zaklada za društvene znanosti, a ostatak je namaknut iz privatnih izvora.

Kemperov muzej suvremene umjetnosti i dizajna, Kansas City

U listopadu je otvoren novi Kemperov muzej Instituta za umjetnost Kansas Cityja, koji je osnovan uz pomoć 6,6 milijuna dolara koje je Institutu darovao R. Crosby Kemper Junior. Nova zgrada, koja raspolaže sa oko 2.000 m²

prostora, a projektirao ju je arhitekt Gunnar Brikerts, ubuduće će biti dom stalne zbirke koja sadrži 700 radova moderne i suvremene umjetnosti.

Privremeno-suvremeno, Muzej suvremene umjetnosti, Los Angeles

Zgrada Privremeno-suvremeno, koja je bila 1992. godine zatvorena zbog rekonstrukcije okolnog prostora, ponovno je u funkciji kao atelje i izložbeni prostor u kojemu rade i izlažu studenti Kalifornijskog instituta za umjetnost, čiji su vlastiti prostori stradali u potresu. Programi izložbenih djelatnosti bit će u cijelosti ostvareni do veljače 1995.

Metropolitanski muzej umjetnosti, New York

Ove je godine Metropolitan otvorio osamnaest novih izložbenih dvorana sa stalnim postavom zbirke umjetnosti južne i jugoistočne Azije Galerije Florence i Herbert Irving.

Muzej Andy Warhol, Pittsburgh

Muzej je otvoren u travnju, u Sjevernom Pittsburghu, gradu u kojemu je Warhol odrastao i u kojemu je stekao prvo umjetničko obrazovanje. Zbirka, koja sadržava 3 tisuće radova, smještena je u secesijskoj zgradi koja je prije služila kao skladište. Muzej je otvoren u jeku rasprava o vrijednosti umjetnikove ostavštine, za koju se smatra da je prenisko procijenjena, izgleda s motivom da se umanjí iznos od 5 posto vrijednosti ostavštine, koliko je muzej po zakonu obvezan dati u dobrotvorne svrhe. Direktor novog muzeja je Tom Armstrong, koji je prije radio kao direktor Muzeja Whitney.

Muzej moderne umjetnosti, San Francisco

U siječnju se očekuje otvorenje nove zgrade muzeja u Zaljevu, po projektu švicarskog arhitekta Maria Botte, koja će sadržavati 19.000 m² izložbenog prostora. Muzej će biti domaćin serije povremenih izložaba suvremene umjetnosti, a izložiti će i stalni postav svoje zbirke modernog i suvremenog slikarstva, skulpture, fotografije i dizajna.

Muzej azijske umjetnosti, Seattle

Muzej azijske umjetnosti otvoren je u ljeto 1994. godine, u zgradi koja se nalazi u Parku dobrovoljaca, građenoj u stilu moderne. U zgradi se do studenoga 1991. godine nalazio Muzej umjetnosti Seattlea, koji se preselio u novu zgradu Venturi Scott Brown u centru Seattlea. Novi Muzej azijske umjetnosti posvećen je čuvanju značajne zbirke, koja sadržava 7.000 predmeta, od japanskih tekstila do korejske keramike i oslikanih paravana.

Nacionalni muzej američkih Indijanaca, New York

U listopadu je otvoren Nacionalni muzej američkih Indijanaca, koji se nalazi u Heye Centeru u blizini parka Battery, u središtu New Yorka. Muzej je dio Smithsonian instituta. Osim zbirke Fundacije Heye, koja sadržava više od milijun predmeta plemenske umjetnosti iz svih krajeva svijeta, u muzeju se nalaze i obrazovne i istraživačke ustanove Smithsonian instituta. Muzej je smješten u prizemlju i prvom katu povijesne carinarnice Alexandera Hamiltona, a raspolaže sa 1900 m² izložbenog prostora. Projekt će u cijelosti biti realiziran u nekoliko faza, od kojih je prva Heye Center; za njim će slijediti otvorenje Centra kulturnih izvora u Suitlandu, posvećenog aktivnostima kao što su konzervacija, istraživački radovi, podupiranje izložaba i društvene usluge, a koje se očekuje 1997. godine. Otvorenje Nacionalnog muzeja američkih Indijanaca, koji će biti izgrađen na Mallu u Washingtonu, DC, očekuje se 2001. godine.

NAGRADA GRADA ZAGREBA MUZEJU ZA UMJETNOST I OBRT ZA IZLOŽBU OD SVAGDANA DO BLAGDANA - BAROK U HRVATSKOJ

Branka Šulc
Muzejski dokumentacijski centar
Zagreb

Skupština grada Zagreba je potkraj 1994. godine zagrebačkome Muzeju za umjetnost i obrt dodijelila Nagradu grada Zagreba za najbolji izložbeni projekt realiziran tijekom 1993. godine u Zagrebu, za izložbu "Od svagdana do blagdana - Barok u Hrvatskoj, Kultura življenja u 17. i 18. stoljeću u Hrvatskoj".

Tom je izložbom Muzej za umjetnost i obrt, u sklopu multinacionalnog projekta Srednjoeuropske inicijative posvećene prezentiranju teme "Barok u srednjoj Europi", prikazao oblike i sadržaje života u Hrvatskoj u 17. i 18. stoljeću.

Hrvatski postav bio je prikaz svakodnevnog i blagdansko-godinskog života u 17. i 18. stoljeću kroz prezentaciju originalnih predmeta i rekonstrukciju ambijenta. Artikuliran je u sedam podtema kojima su prikazana europska remek-djela i karakteristični radovi baroka naše sredine.

Izložbom su se, uz pomoć suvremenih muzeoloških metoda i sredstava, rekonstruirali pojedini segmenti kulturnih i socijalnih sredina koji u razdoblju baroka u Hrvatskoj jasno pokazuju specifičnosti, ali i međusobnu povezanost hrvatskoga i europskoga duhovnog prostora.

Uz ostalih jedanaest izložaba baroka Srednjoeuropske inicijative održanih tijekom 1993. godine i u Austriji, Češkoj, Italiji, Mađarskoj, Poljskoj, Slovačkoj i Sloveniji, ova o baroku u Hrvatskoj je možda najzanimljivija jer se na ovom prostoru dotiču dva kulturno-civilizacijska kruga-mediteranski i srednjoeuropski s interferencijom manjih rubnih zona, a izložba je prikazala kako je taj prostor jedinstven u svojim različitostima.

U ovome po opsežnosti, pripremljenosti i muzeološkoj prezentaciji jedinstvenome muzejskom projektu u nas, realiziranom u razdoblju od tri godine u iznimno teškim i ratnim okolnostima, organizator i nositelj projekta, Muzej za umjetnost i obrt, angažirao je stručni tim sa stotinjak stručnjaka različitih profila - iz restauratorskih zavoda, instituta, više od 50 muzeja i galerija iz Hrvatske, i brojnih drugih institucija.

Izložba je uz visoku znanstvenu i stručnu obrađenost teme, suvremenu muzeološku prezentaciju, popraćena i iznimno bogatim izložbenim instrumentarijem - katalogom, cjelovitom podlogom za svako daljnje proučavanje baroka u Srednjoj Europi, na hrvatskom i engleskom jeziku, kompjutorskom prezentacijom i izložbe i kataloga, cjelovitim vizualnim identitetom izložbe, osmišljenim public relationsom, brojnim predavanjima, projekcijama filmova o temi izložbe i dr. Izložba je prezentirana i u brojnim sredstvima javnog priopćavanja i stručnoj literaturi i u inozemstvu. Ostvarenjem ovoga projekta pokazano je da smo sa svojom baroknom baštinom, stručnim i znanstvenim potencijalom, osmišljenim muzeološkim programom, ravnopravan partner europskoga kulturnoga kruga. Izložba Muzeja za umjetnost i obrt pridonijela je i cjelovitijem poimanju kulturne slike Hrvatske, prepoznavanju kozmopolitizma i različitosti te kompleksnosti hrvatske kulturne baštine u srednjoeuropskom kontekstu.